

مسئولیت مدنی افسران پلیس در فرانسه

اشاره: مجله اخلاق و نظارت حقوقی در شماره ۲۲ خود مقاله‌ای تحت عنوان «مسئولیت مدنی افسران پلیس در فرانسه» را منتشر نمود که طی آن رفتار پلیس این کشور را مورد ارزیابی قرار داده و مسئولیت مدنی در خصوص آن را مورد تاکید قرار داده است. متن ذیل ترجمه و کوتاه‌نگاری بخش‌هایی از این مقاله است.

ترجمه و تلخیص: نگارسادات اکبری*

Oleksander, Skrypniuk; Lryna, Kresina; Yuliia, Dorokina;
Nataliia, Zolotarova; Oksana, Petrenkos (2019)- **Civil Liability
of Police officers in France**- jomal of legal Ethical and
Regulatory- volome 22- Pp. 1-8

چکیده: توصیف: این مقاله ویژگی‌های مسئولیت مدنی افسران پلیس فرانسه را بررسی می‌کند. روش‌شناسی: این مطالعه روش‌های حاضر و علمی عمومی را به کار گرفته است. بنابراین روش‌های آنالیزی و به همان اندازه روش‌های منطقی، دیدگاه کل‌نگرانه بر ساختار مسئولیت مدنی افسران پلیس در فرانسه را گسترش می‌دهند.
نتایج این مطالعه، مسئولیت مدنی افسران پلیس فرانسه را امکان‌پذیر می‌سازد.

کلید واژه‌ها: مسئولیت مدنی، افسران پلیس، فرانسه، اوکراین

مقدمه

مسئولیت مدنی وسیله‌ای موثر برای بازداشتن افسران پلیس از رفتار غیر قانونی است، همان چیزی که با بیشترین مطالعات دانشوران داخلی و خارجی ثابت شده است.

مسئولیت انتظامی شکلی از کنترل درونی است، چون تحقیقات داخلی بر روی تخلفات افسران پلیس توسط کمیته‌های انتظامی صورت می‌گیرد، پس مسئولیت مدنی شکلی از کنترل بیرونی است، چون هر شخصی که حقوق یا منافعش مورد خشونت و تجاوز واقع شود، در نتیجه تخلف، افسران پلیس حق تحت پیگرد قرار دادن خاطی را دارند.

یافته‌ها

نتایج تحقیقات حاکی از آن است که شخص زیان دیده می‌تواند به حق مطالبه خسارت بر پایه منافع ممکن الحصول و تعیین و توصیف ساز و کارهای خسارت را در ماده‌ای جداگانه دارد. همان طور که در قوانین مربوطه فرانسه پیش‌بینی شده، صرف نظر از اصول خسارات کامل برای جبران خسارات صدمات و زیان وارده، مسئله منافع ممکن الحصول در برخی قوانین آورده نشده است.

بحث

سیستم پلیس فرانسه یکی از قدیمی‌ترین سیستم‌ها در اروپاست. طبق ماده ۸ قانون مدنی فرانسه (قانون مدنی ۲۰۱۸) هر پلیس از حقوق مدنی برخوردار است.

یکی از این حقوق، حق فرض بر بی‌گناهی است. ماده ۱-۹ از قانون مدنی فرانسه، طبق مقررات این ماده، پیش از صدور حکم در مواردی که شخصی در تحقیقات و بازجویی اولیه به طور کامل مجرم تشخیص داده شود، دادگاه حتی با قرار موقتی و بدون قضاوت در مورد خسارت وارده، می‌تواند هر گونه مقیاسی، مانند الحاق یک اصلاحیه به منظور پایان دادن به نقض فرضیه بی‌گناهی به حساب شخصی که به لحاظ ماهوی یا قضایی برای آن نقض حق مسئول است، قرار دهد.

مسئولیت مدنی ناشی از تجاوز به حقوق افراد در مواد ۱۲۴۰-۱۲۴۱ قانون مدنی فرانسه پیش‌بینی شده است. بنابراین، مفاد کنج‌انده شده در این قانون حاکی از آن است که هر رفتار زیان‌آوری به هر قدر که موجب صدمه به شخص دیگر شود، شخص را ملزم به جبران خسارات وارده می‌کند. هر شخص مسئول صدماتی است که نه تنها با رفتارش وارد کرده است، بلکه همچنین مسئول صدماتی است که با ترک فعل یا بی‌دقتی و بی‌توجهی‌اش موجب شده است.

فرد نه تنها برای صدمه‌ای که وارد آورده مسئول است، بلکه برای صدمه وارده از سوی شخصی که تحت مسئولیت اوست نیز مسئول می‌باشد و همچنین برای هر چیزی که تحت نظارت و نگهداری او بوده هم مسئول است.

ماده ۱۲۴۰ قانون مدنی فرانسه به روشنی تعریف می‌کند که برای داشتن مسئولیت سه عنصر لازم است:

۱- تقصیر

۲- زیان و خسارت

۳- رابطه سببیت میان تقصیر و زیان و خسارت وارده

بار اثبات تمامی این عناصر بر عهده خواهان و دادخواست‌دهنده است.

مسئولیت مدنی در فرانسه به طور سنتی به مسئولیت ناشی از شبه جرم و مسئولیت ناشی از نقض تعهدات قراردادی «تلقی» می‌شود. این قاعده برآمده از اصل «تفاوت اعمال» است که می‌گوید: مسئولیت ناشی از شبه جرم و مسئولیت قراردادی متفاوتند، حتی اگر تکمیل باشند، تحت مسئولیت قراردادی، شخص مرتکب موضوع مجازات‌های غیر مرتبط با تعهدات قراردادی می‌شود در حالی که حقوق شبهه جرم مجازات‌هایی را بر فردی تحمیل می‌کند که مقررات قانونی را نادیده می‌گیرد.

قانون مدنی فرانسه، مقررات قانونی را که مستقیماً موضوعات مسئولیت مدنی را تنظیم می‌کند، ندارد. بر اساس قواعد غرامت برای ضرر و زیان وارده ناشی از بازداشت‌های غیر قانونی در بخش سوم آیین دادرسی کیفری فرانسه آورده شده است. طبق ماده ۱۴۹ از این قانون، شخصی که در زمان دادرسی در بازداشت موقت قرار گرفته، در صورت تبرئه از اتهام طی حکم نهایی، به درخواست شخصی‌اش مستحق غرامت تمام برای هر صدمه اخلاقی یا فیزیکی که بازداشت به او وارد آورده می‌باشد. به هر حال اگر این تصمیم تنها بر اساس تشخیص عدم مسئولیت‌اش طبق ماده ۱۲۲-۱ قانون جزا باشد، خسارتی در کار نخواهد بود.

غرامت در نتیجه حکمی داده خواهد شد که نخستین رئیس شعبه استیناف و حوزه قضایی که دعوی در آن مطرح رسیدگی است، با دریافت دادخواستی به مدت ۶ ماه از تاریخی صدور حکم نهایی که شخص تبرئه شده و طرح دعوی نموده، نخستین رئیس شعبه استیناف حکم به دریافت غرامت صادر خواهد کرد.

این حکم قابل تجدیدنظرخواهی در کمیسیون اصلی است. این کمیسیون در دادگاه فرجام مستقر است و اختیار صلاحیت کامل برای رسیدگی دارد و رای صادره هم

غیر قابل تجدیدنظرخواهی است.

برای ارزیابی خسارت دو فاکتور عمده وجود دارد: نخست، وجود یک صدمه به شخصی یا آسیب روانی. صدمه به یکی از بخش‌های بدن، محرومیت از توانایی هدایت یکی از لایف استایل‌های مرسوم و غیره، دوم، واقعیت وجود خسارت مالی. این ممکن است محرومیت از میزانی از درآمد باشد که قربانی قبل از رفتار عمدی غیرمجرمانه علیه خودش به دست آورده است. هزینه‌های اضافی برای معالجه یا مراقبت. درد و رنج و هزینه‌های اضافی باید در طول مدت آسیب به پول تقویم شود. در حالی که زیان مالی و درآمدها و لایف استایل‌های مرسوم باید در طول مدتی که قربانی به دلیل صدمه وارده قادر به برخورداری از این منافع نیست، محاسبه و اندازه‌گیری شود. غرامت برای خسارات وارده بر خواهان و به همان اندازه هر هزینه و پولی را که غیر مستقیم از این جرائم ناشی شده است پرداخت می‌شود.

غرامت می‌تواند به دو دسته طبقه‌بندی شود: نخست، غرامتی که مربوط است به میزان غرامت، مقدار پولی است که قربانی از دست داده است و یا به موجب صدمه وارده مجبور به پرداخت آن شده است. در نتیجه غرامت مورد حکم، وضعیت مالی قربانی باید طوری ترمیم شود که به حالت قبل از ایراد صدمه و زیان برگردد.

تمام آن اوضاع و احوالی که لایف استایل معمول و متداول قربانی را به در هم گسیخته است، می‌تواند مبنایی برای ارزیابی ادعای غرامت برای خسارات غیرپولی که توسط افسر پلیس وارد آمده است، شود.

قربانی نه تنها برای خسارات پولی حق بر دریافت غرامت دارد، بلکه برای خسارات غیر پولی هم این حق را دارد. بنابراین، هم خسارات مادی و هم خسارات غیر پولی هنگامی که مستقیم و نتیجه بلافاصله رفتار زیان‌آور باشند، مستوجب غرامت هستند.

خسارات غیر مادی در فرانسه، نوع جدایی از خسارت قلمداد نمی‌شوند، بنابر این غرامت برای خسارات غیر پولی با عموم خسارت یکی است.

نخست، نقض حقوق غیر پولی شخصی

رفتار مجرمانه عمومی صدمه زننده

وجود رابطه علیت بین خسارت غیر پولی و رفتار عمدی دادگاه فرانسه، اغلب میزانی قابل توجه از غرامت غیر پولی را مورد حکم قرار می‌دهد و اما این غرامت بر طبق نوع خسارات وارده دسته‌بندی می‌شود.

در قانون مدنی فرانسه چند نوع خسارت غیر پولی وجود

دارد که عبارتند از: درد و رنج جسمانی، عدم توانایی بر هدایت و اداره لایف استایل مرسوم و روزمره، اختلالات روانی موقتی، خسارات زیبایی شناختی، از دست دادن عملکرد شخصی، محرومیت از خدمت یا شغل مناسب یا توانایی اداره خانواده، ازدست دادن امیدزندگی، خسارات غیر قابل جبران و تغییر ناپذیر به سلامت روانی، اختلالات نباتی، آسیب‌های جنسی و غیره.

غرامت می‌تواند به دو دسته طبقه‌بندی شود: نخست، غرامتی که مربوط است به میزان غرامت، مقدار پولی است که قربانی از دست داده است و یا به موجب صدمه وارده مجبور به پرداخت آن شده است

در فرانسه، اصل غرامت کامل برای خسارات قابل اعمال است. آید بر غرامت برای خسارات تا آنجا که ممکن است می‌باشد. به هر حال، به خصوص در موضوعاتی که مربوط به غرامت غیر پولی است، مشکلاتی می‌تواند به وجود

آید. بنابراین غرامت کامل تمامی خسارت مادی وارد شده به همراه اموال منقول و غیرمنقول، خسارت‌های مالی (مانند حقوق و منافع) و به همان اندازه خسارات غیر مادی مانند درد و رنج قربانی و همچنین درد و رنج نزدیکان او را در بر می‌گیرد. برای محاسبه میزان غرامت غیر مادی در فرانسه، خسارت ویژه‌ای در فرانسه در سال ۲۰۰۵ برقرار شد. این غرامت فهرستی از تمام خسارات قابل جبران و روش‌های ارزیابی را برقرار ساخت.

به هر حال این فهرست غرامت برای دادگاه فرانسه اجباری نیست. چون تعیین دامنه خسارت غیر مادی غیر ممکن است، این قاضی است که تصمیم می‌گیرد که چه میزان از غرامت برای قربانی کافی است. (غرامت رضایت بخش)

به هر حال این میزان از غرامت می‌تواند توسط دادگاه استیناف تغییر داده و اصلاح شود.

قاضی برای تعیین و تقویم خسارت می‌تواند از مقررات قانونی تبعیت نکند. او نباید هنگامی که قربانی ادعا و درخواست نکرده، حکم به غرامت برای خسارت دهد، همچنین مجبور نیست ارزیابی خود را از خسارات در هنگام حکم به طور سرجمع، و یا خسارات را با تشریح و جزئیات مشخص کند.

نخستین گام برای حکم به غرامت برای خسارات وارد شده از سوی افسران پلیس اخذ نظریه کارشناسی و گزارش از متخصص پزشکی است. از آنجایی که قاضی حق تعیین میزان غرامت را در حکمش دارد، ممکن است دستور مبنی بر بررسی کارشناسی و گزارش از متخصص پزشکی صادر نکند؛ به هر حال هنگام ارزیابی خسارت، چنین اطلاعاتی اغلب لازم است، وانگهی، ممکن است این کارشناسان برای گواهی دادن یا تصدیق کردن به دادگاه فرا خوانده شوند.

دیدگاه‌های متخصصان پزشکی، که در گزارشات می‌آید و یا به عنوان مدرک تقدیم دادگاه می‌شود، برای تعیین پیچیدگی‌های صدمات و تعیین عمل آنهاست. (اما در بیشتر موارد پرونده‌ها، گزارش صدمه را اثبات می‌کند).

با توجه به ارزیابی دامنه خسارت، اگر نظریه مورد توافق خواهان و خوانده باشد، نتیجه‌گیری پزشکی در دادگاه مورد پذیرش است.

قربانی تنها زمانی و در صورتی می‌تواند برای غرامت خسارت ناشی از اقدام افسران پلیس اقامه دعوی نماید که سه مولفه وجود داشته باشد: تقصیر خوانده، خسارت‌های مادی و غیر پولی، رابطه علیت بین تقصیر و خسارت وارده.

خسارات وارده می‌تواند در نتیجه فعل یا ترک فعل باشد. در فرانسه، هنگام ارتکاب رفتار غیر قانونی، تشخیص غیرقانونی بودن رفتار فرد ضروری نیست. تنها اگر رابطه عملی میان تقصیر و خسارت باشد، مسئولیت حاصل می‌شود. بنابراین، دادگاه‌ها در تعیین وجود آن «رابطه

علیت» اختیارات و اقتدار گسترده‌ای دارند.

به هر حال، باید خاطر نشان ساخت که علیت باید بر

مسئولیت مدنی افسران پلیس تنها یک قانون نیست بلکه یک پدیده اجتماعی خاص است. این درست و عادلانه است که گفته می‌شود برخی از ویژگی‌ها وجود دارد که می‌تواند مسئولیت مدنی افسران پلیس را در دسته‌ای جداگانه درون چارچوبی از رسیدگی مدنی قرار داد که نیاز به ملاحظات و مطالعه دقیق دارد

دلایل متفاوتی برای معافیت افسران پلیس از مسئولیت یا محدودیت این مسئولیت وجود دارد

اساس دو اصل باشد: صراحت و قطعیت. به محض اینکه سه مولفه لازم برای اقامه دعوی فراهم شود، شخص حق درخواست غرامت کامل برای خسارت وارده دارد، که شامل زیان‌های مادی و مالی، صدمه بدنی، پریشانی و رنج احساسی و دلایل متعددی برای معاف کردن یا محدود کردن مسئولیت پلیس وجود دارد. یکی از آنها فورس ماژور است. عرفاً، فورس ماژور به عنوان اوضاع و احوالی غیر قابل پیش‌بینی، گریزناپذیر، خارجی در ارتباط با خوانده است. دومین دلیل، تقصیر قربانی و یا غفلت اوست که نتیجه آن می‌تواند مسئولیت متقابل خوانده و قربانی شود، افسر پلیس و خسارات وارده را به کلی از مسئولیت برهاند. سومین دلیل نبود رابطه علیت میان رفتار افسر پلیس و خسارات وارده است که آنها را به کلی از مسئولیت می‌رهاند.

نتیجه گیری

مسئولیت مدنی افسران پلیس تنها یک قانون نیست بلکه یک پدیده اجتماعی خاص است. این درست و عادلانه است که گفته می‌شود برخی از ویژگی‌ها وجود دارد که می‌تواند مسئولیت مدنی افسران پلیس را در دسته‌ای جداگانه درون چارچوبی از رسیدگی مدنی قرار داد که نیاز به ملاحظات و مطالعه دقیق دارد.

به عنوان بخشی از این مطالعه، ما دریافتیم که افسران پلیس در فرانسه طبق قوانین آیین دادرسی کیفری فرانسه برای خسارت مسئولند. در این کشور اصل غرامت کامل برای جبران خسارت با سوء رفتار افسران پلیس اجباری است. خسارات مالی [خسارات مستقیم و منافع ممکن الحصول] در هر پرونده برای پرداخت غرامت، مورد حکم قرار می‌گیرند. با توجه به غرامت برای خسارات غیرپول، باید خاطر نشان ساخت که هرگونه سوءرفتاری از جانب افسران پلیس می‌تواند پایه و اساسی برای ادعای خسارت غیرپولی شود. برای ارزیابی میزان خسارت غیرپولی در فرانسه، یک فهرست غرامت خاص استفاده می‌شود که به هر حال برای قاضی که حق تعیین میزان غرامت را دارد، اجباری نیست. این میزان غرامت می‌تواند از سوی دادگاه استیناف مورد تغییر و اصلاح قرار گیرد. قربانی در صورتی که سه مولفه: تقصیر خوانده، خسارت غیرپولی و یا مادی و رابطه علیت میان تقصیر و خسارت وارده وجود داشته باشد، مستحق اقامه دعوی برای غرامت خسارت وارده توسط افسران پلیس است. به هر حال دلایل متفاوتی برای معافیت افسران پلیس از مسئولیت یا محدودیت این مسئولیت وجود دارد که عبارتند از: فورس ماژور، تقصیر قربانی، یا غفلت او.